

HOSPICE CASA SPERANȚEI
PREȚUIM FIECARE CLIPĂ DE VIAȚĂ

MORFINA

Ce este Morfina?

Morfina (la fel ca și Codeina) este un medicament extras din mac.

Considerată tratamentul de referință împotriva durerilor asociate cancerului, ea este indicată și în alte numeroase situații (traumatisme, infarct miocardic, edem pulmonar

acut, durerea din travaliu). Morfina este un medicament puternic recomandat atunci durerile dumneavoastră sunt severe sau cand nu mai pot fi controlate cu alte medicamente ca: Algocalmin, Paracetamol, Tramadol, Codeină sau Dihidrocodeină.

Dacă am nevoie de Morfină înseamnă că sfârșitul e aproape?

Morfina și opioidele în general, și-au căpătat reputația proastă de „aducătoare ale morții” deoarece sunt folosite foarte des în tratamentul durerilor provocate de bolile canceroase, dar ele nu sunt

rezervate doar acestei indicații terapeutice. Și nici nu aduc moartea. Nu stadiul bolii este cel care impune folosirea morfinei ci intensitatea durerii. Puteți avea nevoie de Morfină și în stadii inițiale și în stadii avansate ale bolii. Unii pacienți cu cancer nu au nevoie niciodată de Morfină, alții o folosesc săptămâni, luni sau chiar ani pentru a-și calma durerile.

Morfina scurtează viața?

Experiența mondială în utilizarea Morfinei arată că aceasta NU scurtează viața.

S-a observat că pacienții au o viață mai confortabilă atunci când durerea este calmată.

De ce?

Se odihnesc mai bine noaptea scăpând de coșmarul durerii fără sfârșit, își recapătă pofta de mâncare și interesul pentru viață în general.

Dacă acum mi se prescrie Morfină, ce voi face mai târziu, când durerea se va agrava?

Față de alte calmante, la care există o doză maximă care le limitează eficiența, doza de Morfină se poate crește nelimitat. Dacă durerea crește, datorită evoluției bolii, medicul dvs poate crește doza de Morfină.

Experiența acumulată de-a lungul timpului a demonstrat că intervalul de timp dintre creșterea dozelor de Morfină este mare.

Toleranța - mărirea dozei de Morfină pentru obținerea aceluiași efect - se instalează foarte rar la bolnavii cu dureri cauzate de cancer. În această situație se poate schimba Morfina cu un alt medicament de pe aceeași treaptă.

Voi ajunge dependent de morfină?

Dacă aveți durere și medicul vă prescrie morfină, recomandarea se face pentru un obiectiv precis: acela de a calma durerile, și nu pentru senzația de euforie, de “bine” căutată de toxicomani.

Dacă medicul vă recomandă mărirea dozei, o face cu un scop precis: acela de a vă ajuta să faceți față durerilor mai mari pe care le aveți.

Morfina se indică pentru o perioadă lungă de timp pentru că durerile sunt de durată, nu pentru că ați devenit dependent!

Este adevărat că, odată început tratamentul cu Morfină, nu mai pot să-l opresc?

NU.

Dacă, în urma tratamentului oncologic (chimioterapie, radioterapie sau intervenție chirurgicală), durerea scade, doza de Morfină se poate reduce sau chiar opri.

Important este ca întreruperea să se facă treptat pentru a evita simptomele dezagreabile ale sevrajului: crampe abdominale, stare de rău, iritabilitate, agitație, anxietate, lăcrimare, crampe musculare, transpirații.

Morfina poate calma orice fel de durere?

În cele mai multe cazuri răspunsul este afirmativ. Există însă și dureri pe care Morfina le poate controla doar parțial, sau chiar deloc (ca de exemplu crampele musculare); în aceste cazuri există alte remedii pe care medicul vi le poate recomanda.

Este adevărat că Morfina injectabilă este mai eficientă decât cea sub formă de tablete?

NU.

Mulți oameni consideră că opioidele nu sunt eficiente decât dacă sunt administrate pe cale injectabilă. Chiar dacă durerea a fost controlată cu morfină injectabilă, de exemplu pe timpul internării în spital, la externare poate fi recomandată morfina orală care controlează la fel de bine

durerea. Există preparate de morfină cu acțiune îndelungată, ce se pot administra o dată la 12 ore sau 8 ore, fiind astfel comod de administrat.

Dacă puteți să vă alimentați și să vă hidratați, cea mai potrivită cale de administrare este cea orală deoarece se evită durerea provocată de injecție. Se recurge la calea injectabilă doar dacă apar greață și/sau vărsături sau dacă nu puteți înghiți.

Contează când iau doza de Morfină în relație cu mesele principale?

NU.

Dozele de morfină se pot lua independent de mese.

Este adevărat că Morfina dă somnolență?

DA, dar...

La începutul tratamentului cu morfină apar efecte secundare printre care somnolență, greață sau vărsături. Aceste reacții adverse sunt tranzitorii adică ele se reduc și dispar în 5-7 zile de la inițierea

tratamentului. Pentru a preveni greața medicul vă va prescrie un antiemetic (Metoclopramid), dar somnolența o putem considera chiar benefică pentru că somnul vă ajută să recuperați nopțile nedormite din cauza durerii. Dacă însă observați că somnolența persistă mai multe zile, luați legătura cu medicul dvs.

De ce când iau Morfină gura îmi este foarte uscată și sunt constipat? Ce trebuie să fac?

Constipația este un efect advers permanent și unul dintre cele mai frecvente efecte adverse ale terapiei cronice cu opioide. Odată cu începerea tratamentului cu Morfină medicul trebuie să vă prescrie și laxativ.

Ce este important este că această terapie laxativă să se administreze pe tot parcursul tratamentului opioid!

Xerostomia (uscăciunea gurii) este și ea un efect advers permanent. Ea poate fi combătută dacă beți cât mai multe lichide (apă, sucuri, ceaiuri, compoturi); puteți suga fulgi de gheață, bucățele de ananas, dropsuri fructate - și astfel mai scade senzația de uscăciune a gurii.

De ce este așa de important să iau Morfina la oră fixă?

Atunci când durerea este prezentă pe tot parcursul zilei (nu doar din când în când), medicul vă va

prescrie medicație regulat (la interval de 8 sau 12 ore). Orice medicament pentru durere, deci și Morfina, se administrează după un orar bine stabilit. Scopul este de a preveni reapariția durerii!

De ce medicul mi-a prescris două tipuri de tablete de Morfină?

Majoritatea celor care suferă de durere cronică (durere ce durează de mai mult de 3 luni) au două tipuri de durere: persistentă (de fond) și episodică.

Durerea persistentă sau continuă este de obicei controlată prin medicație luată după un anumit program (medicamente al căror efect se instalează mai greu dar care au durată lungă de acțiune, iar pentru a acoperi 24 ore se iau la interval de 12 sau 8 ore - se numesc comprimate cu eliberare prelungită sau modificată).

Aceste medicamente se iau după program, nu doar când / dacă aveți durere (scopul este de a preveni apariția durerii).

Pe fondul acestei dureri controlate cu medicație dată regulat pot apărea episoade de durere (durerea episodică), uneori declanșate de anumite activități, de exemplu: mers, îmbrăcat, înghițit, defecație, etc., alteori, imprevizibile, fără o cauză anume; episoadele pot fi unice sau multiple pe parcursul zilei.

Pentru aceste episoade de durere, medicul vă va prescrie medicamente care acționează repede și au durată scurtă de acțiune (aproximativ 4 ore). Ele se iau "la nevoie", imediat ce apare durerea supărătoare (nu așteptați ca durerea să devină insuportabilă, efectul nu apare chiar în câteva minute). Dacă există o cauză pentru durerea dvs episodică, puteți lua aceste medicamente cu ½ oră înainte (de exemplu înainte să mâncați, sau să vă mobilizați).

CONCLUZII

Există concepția greșită cum că acel bolnav ce e tratat cu morfină e bolnav “condamnat”.

Adevărații bolnavi “condamnați” sunt de fapt cei care nu primesc calmantele corespunzătoare și sunt lăsați să sufere inutil.

Utilizarea corectă a morfinei ameliorează calitatea vieții bolnavilor, ajută la menținerea autonomiei, și a umanității personale.

HOSPICE Casa Speranței Brașov

Str. Sitei nr. 17A, Brașov, 500074
T. +40 268 474 405 / +40 372 730 114
F. +40 268 474 467
hospice@hospice.ro

HOSPICE Casa Speranței București

Str. Tămăioarei nr. 121 - 123, 023642
Sector 2, București
T. +40 21 326 3771 / +40 372 706 210
+40 372 706 208
hospice@hospice.ro

**Centrul de Studii "Prințesa Diana"
"Princess Diana" Study Centre**

Str. Piatra Mare nr. 101, Brașov, 500133
T. +40 268 472 455 / +40 268 513 598
F. +40 268 474 467
cshospice@hospice.ro

Făgăraș - punct de lucru**Făgăraș - Satellite team**

Spitalul "Dr. Aurel Tulbure"
Str. Ghioceilor nr. 1,
Făgăraș - 505200
T. +40 268 281 177

Zărnești - punct de lucru**Zărnești - Satellite team**

Spitalul "Dr. Tiberiu Sparchez"
Str. Policlinicii nr. 12,
Zărnești - 505800
T. +40 771 440 783

Hospices of Hope UK

11 High Street, Otford,
Kent TN14 5PG
T. +44 (0)1959 525 110
office@hospicesofhope.co.uk
www.hospicesofhope.co.uk

Hospices of Hope USA

29 Dickinson Avenue Nyack
10960, New York, USA
T. +1 (0)845 512 8661
hohinc@optonline.net

Centrul de informare

T. +40 733 101 378 / +40 268 472 415
info@hospice.ro

HOSPICE CASA SPERANȚEI
PREȚUIM FIECARE CLIPĂ DE VIAȚĂ

**Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile**

Proiect finanțat prin granturile SEE 2009 - 2014, în cadrul Fondului ONG în România.
Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a granturilor SEE 2009 - 2014.

www.fondong.fdsc.ro | www.eeagrants.org
Editor: HOSPICE Casa Speranței | februarie 2016

www.hospice.ro | www.studiipaliative.ro | www.infopaliatie.ro